

Korte Samenvatting onderzoek Trainingsgroepen

Aanleiding en doelstelling

In mei 2021 is door het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen gevraagd om onderzoek te doen naar de verschillende specialistische groepen die ontstaan zijn binnen de zml scholen. Scholen gaven aan deze groepen op te zetten om dat zij het idee hebben dat er een steeds complexere doelgroep de school binnenkomt die zijn in de reguliere groepen niet kunnen bieden wat zij nodig hebben. Zowel de bestuurders van Kolom en Orion, als van het Samenwerkingsverband viel op dat er steeds meer specialistische groepen werden opgezet. Deze groepen werden op de verschillende scholen anders ingezet, waardoor leerlingen soms niet thuisnabij naar school konden. Daarnaast stonden de groepen onder druk omdat er steeds meer leerlingen voor werden aangemeld. Doordat de meeste leerlingen hun hele schoolloopbaan in deze groepen verbleven was er ook weinig sprake van doorstroom. De bestuurders hadden het idee te weinig zicht te hebben op deze groepen. Daarnaast was de wens van de bestuurders om deze groepen tijdelijk in te zetten, wat nu alleen op één van de scholen werd gedaan. De vraag was dan ook om de effectiviteit en de doelmatigheid van de groepen te onderzoeken, om vervolgens een advies te geven over de inzet van de groepen. Dit alles binnen het kader van passend onderwijs en inclusie, en wetenschappelijk onderbouwd.

Opzet onderzoek

Hoewel de groepen binnen de scholen verschillende namen hebben (IBL groepen, OZA groepen. Trainingsgroepen, structuurgroepen) is gekozen voor één term voor deze groepen tijdens het onderzoek, namelijk; Trainingsgroepen. De reden dat voor deze naam gekozen is, is dat het de wens van de bestuurders is om de groepen, indien mogelijk, tijdelijk in te zetten.

Er is gekeken naar drie verschillende groepen per school: een reguliere groep, een trainingsgroep voor leerlingen met een relatief hoog cognitief niveau vergeleken met de gemiddelde leerling op school (trainingsgroep hoog), en een trainingsgroep voor leerlingen met een relatief laag niveau vergeleken met de gemiddelde leerling op school (trainingsgroep laag).

Per groep zijn de volgende onderzoeksinstrumenten ingezet: dossieronderzoek, observaties, en interviews. Bij het dossieronderzoek is gekeken naar de kind- en gezinskenmerken van de leerlingen in de groep. Bij de observaties is gekeken naar de aanpak van de leerkracht en onderwijsassistent, en bij de interviews zijn ouders, leerlingen, leerkrachten, zorgcoördinatoren, en sjs-ers ondervraagd over zowel de kind- en gezinskenmerken als het les- en ondersteuningsaanbod in de klas. De thema's waarnaar gekeken is bij de observaties, en waarover de geïnterviewden bevraagd zijn, zijn opgesteld op basis van het theoretisch kader. Het theoretisch kader is opgesteld op basis van literatuuronderzoek en gesprekken met experts.

Onderzoeksvragen

Hoofdvraag: wat is de doelmatigheid van de trainingsgroepen en hoe kunnen deze het beste worden ingezet?

Deelvragen:

1. In hoeverre zijn de eerder beschreven thema's; leerkracht-leerling relatie, afstemmen van de communicatie, autonomie, competentie, en sociale verbondenheid, klassenmanagement, zone van naaste ontwikkeling, klasinrichting, pedagogisch klimaat, evidence based methoden, en instructie terug te zien in de reguliere groepen en in de trainingsgroepen?
2. Zijn er verschillen tussen de leerlingen in de trainingsgroepen en de leerlingen in de reguliere groepen? En zo ja, welke zijn dit?

3. Wat maakt dat het aanbod in de reguliere groepen niet aansluit bij wat leerlingen, die in de trainingsgroepen zitten, nodig hebben?
4. Welke aanpassingen/verbeteringen kunnen in de reguliere groepen (bijvoorbeeld van wat goed werkt in de trainingsgroepen qua interventies en methodieken) toegepast worden waardoor ondersteuning in een reguliere groep, voor een aantal van de trainingsgroep leerlingen, wel mogelijk zou zijn? En wat is hiervoor nodig?
5. Is het wenselijk om de trainingsgroepen tot tijdelijke groepen te maken? En zo ja, wat is er dan nodig?

Conclusie

1. Conclusie deelvraag 1:

Alle professionals op school zijn zich bewust van welke aanpassingen en aanpak belangrijk is voor de doelgroep op school. Leerkrachten in de reguliere groepen geven echter aan te weinig tijd te hebben om deze aanpassingen door te voeren. Hoe grilliger de ontwikkeling van een leerlingen en hoe groter de mate van sociaal-emotionele en cognitieve achterstanden/problematiek, hoe meer maatwerk nodig is om deze leerlingen te begeleiden. Dit lijkt niet altijd mogelijk in de reguliere groepen. Dit was ook terug te zien tijdens de observaties. Hoewel alle leerkrachten voldoende tot zeer goed scoorden op de verschillende items waren er een aantal verschillen te zien tussen het handelen van de leerkrachten op de verschillende groepen. In de trainingsgroepen hoog scoorden leerkrachten het hoogst op pedagogisch klimaat. In deze groepen vonden de meeste aanpassingen plaats om leerlingen te helpen met het reguliere van hun gedrag wanneer er intensieve ondersteuning nodig was op dit gebied. In de trainingsgroepen laag scoorden leerkrachten het hoogst op pedagogisch handelen en efficiënte lestijd. In deze groepen werd het meeste maatwerk geboden en gedifferentieerd in het lesaanbod en pedagogisch handelen wanneer maatwerk nodig was om tot leren te komen. Op didactisch aanbod scoorde leerkrachten in de reguliere groepen het hoogst. In deze groepen was sprake van bepaalde lesdoelen en een bepaald tempo en werd veel aandacht besteed aan het behalen van dit tempo en de lesdoelen.

Bij alle klassen viel op dat niet structureel gebruik gemaakt werd van het Directe Instructiemodel. Dit model is zeer effectief gebleken in onderzoek naar instructiemethodes voor de doelgroep binnen het zml. Wanneer het wel werd gebruikt waren positieve effecten te zien.

Traumagesensitief onderwijs wordt op twee scholen ontwikkeld en op twee scholen wordt dit niet gedaan.

2. Conclusie deelvraag 2:

In de reguliere groepen zitten leerlingen waarbij sprake is van een bepaalde mate van cognitief niveau, zelfstandigheid, schoolse vaardigheden, en werkt tempo. Hierdoor kunnen zij meekomen met het onderwijsprogramma wat wordt aangeboden.

In de trainingsgroep hoog zitten leerlingen waarbij sprake is van een cognitief vergelijkbaar niveau als dat in de reguliere groepen. Het sociaal-emotionele niveau is echter laag (peuter/kleuter niveau). Daarnaast is er, vaker dan in de reguliere groepen, sprake van meervoudige psychische problematiek, en vaker sprake van trauma's, externaliserend probleemgedrag als agressie, en een zeer intensieve ondersteuningsbehoefte om tot leren te komen en zich veilig te voelen.

In de trainingsgroep laag zitten leerlingen waarbij zowel sprake is van een zeer laag intelligentieniveau als ook een zeer laag sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau. De helft van de leerlingen heeft een diagnose Autisme. Daarnaast is er, vaker dan in de reguliere groepen, sprake van een combinatie van medische en psychische problemen, trauma's, en een zeer intensieve ondersteuningsbehoefte om tot leren te komen en zich veilig te voelen.

3. Conclusie deelvraag 3:
Zowel uit wetenschappelijk onderzoek als ook dit onderzoek komt naar voren dat hoe grilliger de ontwikkeling van de leerlingen en hoe hoger de mate van sociaal-emotionele en cognitieve achterstanden/problematiek, hoe meer maatwerk nodig is om tot leren te komen. Zoals de reguliere klassen nu ingericht zijn (één leerkracht op gemiddeld 12 leerlingen, gericht op didactisch en methodisch werken) is dit maatwerk niet mogelijk. In de trainingsgroepen (waar 2 a 3 professionals op maximaal 8 leerlingen staan) zijn deze aanpassingen wel mogelijk. Qua uitdaging, met name op cognitief- en sociaal gebied, zou het aanbod in de trainingsgroepen juist weer beter kunnen aansluiten bij sommige leerlingen uit de trainingsgroepen. Dit gaat met name om de groep leerlingen uit de trainingsgroepen hoog, met een cognitief relatief hoog niveau.
4. Conclusie deelvraag 4:
Wanneer de volgende aanpassingen plaats kunnen vinden zou ondersteuning van een groep leerlingen, die nu in de trainingsgroepen zitten, in de reguliere groepen mogelijk ook realistisch zijn: meer professionals op minder leerlingen zorgt ervoor dat meer maatwerk geboden kan worden en sneller gesignaleerd kan worden als er iets aan de hand is. Minder nadruk op didactiek en methodisch werken in een bepaald tempo, en meer differentiatie in werktempo en aanbod lesmethodes. Het verder ontwikkelen van traumasensitief onderwijs, en het structureler inzetten van het Directe Instructiemode.
5. Conclusie deelvraag 5:
Het is wenselijk om te onderzoeken of de groepen tijdelijker kunnen worden ingezet om de volgende redenen: leerlingen kunnen meer uitgedaagd worden op cognitief- en sociaal gebied in de reguliere groepen. Het is een betere voorbereiding op de maatschappij wanneer de leerlingen geïncorporeerd worden. Meer leerlingen kunnen op deze manier gebruik maken van de werkbare principes en expertise van de trainingsgroepen (nu is er soms geen plek omdat de groepen vol zitten). De belasting van leerkrachten zal eerlijker verdeeld zijn. Er zal minder sprake zijn van het gevoel van eilandjes of aparte afdelingen binnen de school. En het zorgt voor een succeservaring voor ouder en kind.

Aanbevelingen

De opzet van de trainingsgroepen maakt een aantal aanpassingen mogelijk op het gebied van pedagogisch handelen en pedagogisch klimaat. Hierdoor krijgt een groep leerlingen met een intensieve ondersteuningsbehoefte passende ondersteuning. Maar er is druk op de groepen; de groepen raken vol en niet iedere leerling die het nodig heeft kan gebruik maken van dit aanbod. Daarnaast is het de vraag dat de vorm waarin ze nu bestaan passen bij de ambities van het SWV en de scholen als het gaat om inclusie. Uit wetenschappelijk onderzoek komt naar voren dat inclusie goed is voor leerlingen, en dat dit de beste voorbereiding is op de maatschappij. Ook uit dit onderzoek komt naar voren dat meer inclusie van bepaalde leerlingen in de reguliere groepen, met een passend aanbod, meer uitdaging kunnen ervaren op didactisch- en sociaal gebied. Daarnaast geeft het een gevoel van een succeservaring voor ouder en leerling. Daarom is het goed om te onderzoeken in hoeverre er bepaalde aanpassingen doorgevoerd kunnen worden waardoor meer leerlingen kunnen profiteren van het aanbod in de reguliere groepen. Dit betekent niet dat dit per definitie haalbaar is voor alle leerlingen in de trainingsgroepen. Voor sommige van deze leerlingen zal inclusie betekenen dat zij, door het aanbod in een trainingsgroep, geïncorporeerd worden binnen het onderwijs. Om te onderzoeken of het aanbod binnen de reguliere groepen voor meer leerlingen passend kan worden, worden de volgende aanbevelingen geadviseerd:

- (door)ontwikkeling van traumasensitief onderwijs
- Het structureler inzetten van het Directe Instructiemodel.
- Gebruik maken van de expertise en werkbare principes van de trainingsgroepen in de hele school.

De vraag is: welke aanpassingen zijn mogelijk in de huidige indeling van, en het onderwijsaanbod in de reguliere groepen. Wetenschappelijk onderzoek zegt: hoe kleiner de groep, hoe effectiever aanpassingen kunnen worden ingezet (zie onderzoek instructiemodel, zone naaste ontwikkeling, etc.). Daarom ook de volgende aanbevelingen om na te denken over de herverdeling van de klassen:

- Nadenken over herverdeling klassen: bijvoorbeeld; alle klassen worden herverdeeld in 8 leerlingen. Leerkracht krijgt ondersteuning van een onderwijsassistent, indien nodig. Daarnaast wordt expertise (vanuit trainingsgroepen) ingevlogen en vindt professionalisering/scholing team plaats (Traumasensitief onderwijs, Directe Instructiemodel, etc.).
- Oftewel: onderzoek of het bestaande aanbod een meer vraaggericht aanbod kan worden: wat is de (veranderende) ondersteuningsbehoefte van de groep leerlingen die binnenkomt en hoe passen we de omgeving hierop aan. ipv: dit is de ondersteuningsbehoefte, en zo past deze binnen het bestaande aanbod. Mogelijk SO scholen betrekken.

Na optimalisering van het aanbod in reguliere groepen blijft er mogelijk een groep leerlingen over die alsnog niet profiteert van het aanbod in de reguliere groepen. Vervolgens is het van belang na te denken over hoe de trainingsgroepen voor deze leerlingen wordt ingezet:

- Ontwikkeling van tijdelijke inzet trainingsplan -> zie implementatie van Fibbe op VSO de Heldring.
- Alsnog is de conclusie mogelijk dat er een aantal groepen hun hele schoolloopbaan de trainingsgroep nodig heeft om tot ontwikkeling te komen.
 - ➔ Kijk voor deze groep naar een "light" vorm van includeren door middel van bijvoorbeeld tutor lezen of bepaalde vakken samen volgen.
 - ➔ Onderzoek hoe de doorstroom naar dagbesteding voor deze groepen het meest wenselijk is. Mogelijk is versnelde doorstroom passend? Dan is het wel van belang dat het aanbod op de dagbesteding ontwikkelingsgericht is, en dat er voldoende aanbod is. Hierover is een gesprek met de gemeente van belang.

Over het algemeen geldt: overleg tussen Samenwerkingsverband, bestuurders, en scholen over de middelen die nodig zijn voor een passend aanbod is van belang. De vraag is hier in hoeverre extra middelen nodig zijn of dat het gaat om een herverdeling van de middelen.

Kanttekeningen

- De doelmatigheid van de trainingsgroepen is onderzocht door reguliere groepen met trainingsgroepen te vergelijken. Beter zou zijn: school zonder aanbod trainingsgroepen vergelijken met school mét aanbod trainingsgroepen.
- De nadruk lag op de overeenkomsten van de trainingsgroepen van de verschillende scholen. Er zijn ook kleine verschillen gezien tussen de verschillende trainingsgroepen. Mogelijk herkennen scholen niet alles wat in de conclusies beschreven is.
- Er is weinig onderzoek gedaan naar de diverse doelgroep die onderwijs krijgt op een zml-school en ondersteuning en lesmethodes die goed aansluiten bij deze doelgroep.

- Vergeleken aantallen bij het dossieronderzoek zijn klein. Er dient dus voorzichtigheid geboden te worden bij de analyse. Niet alle informatie was daarnaast bekend.
- Observaties hebben op verschillende momenten van de dag plaatsgevonden bij verschillende lessen.

Opbrengsten studiemiddag

Tijdens de studiemiddag op 25 mei zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. Vervolgens is er in kleine gemengde groepen gesproken en gediscussieerd over de aanbevelingen en wat dit betekent voor de verschillende scholen. In een volgende gespreksronde is de deelnemers gevraagd met hun collega's van de school een groep te vormen en de volgende vragen te bespreken met elkaar:

1. Wat neem je mee?
2. Wat ga je doen?
3. Wat heb je hiervoor nodig?

Opbrengsten werksessies:

1. Wat neem je mee?

De volgend punten kwamen naar voren bij de verschillende scholen:

- Meer samenwerking met het SO in het kader van het in kaart brengen van de doelgroep die binnen gaat komen in de school. Op basis daarvan onderzoeken wat er nodig is aan aanpassingen om deze groep te kunnen bieden wat die groep nodig heeft. Voorbeeld qua samenwerking: twee bijeenkomsten per jaar om de doelgroep in kaart te brengen met elkaar. En meer gezamenlijke studiemiddagen zoals vandaag.
- Samenwerking tussen de VSO scholen, en met elkaar onderzoeken wat de visie is op deze leerling populatie. Hoe willen we dat het aanbod voor deze leerlingen eruit ziet?
- Meer perspectief creëren voor de leerlingen in de trainingsgroepen. En daarmee een gericht beleid op terugstromen onderzoeken. Bij de Helderling op bezoek om te zien hoe de trainingsgroep daar wordt ingezet.
- Het zal zo zijn dat wanneer er aanpassingen in de reguliere groep gedaan worden, dit ervoor kan zorgen dat meer leerlingen kunnen profiteren van dit aanbod. Maar dan nog blijft er een trainingsgroep leerling over, en dus een trainingsgroep aanbod. Hierin wordt in principe gewerkt aan terugkeer. Dit wordt per jaar bekeken of hier mogelijkheden voor zijn.
- Er is een groep leerling die minder gedragsmatig opvalt. Voor deze leerlingen helpt met name een kleinere setting. Hier zit de ruimte om te gaan experimenteren met kleinere klassen, waar deze leerlingen vaker gemengd zitten met leerlingen die niet eerder in een Trainingsgroep zaten.

Punten vanuit de bestuurders Orion en Kolom, en het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen:

- We moeten stoppen met het opzetten van allerlei verschillende groepen, en deze ook telkens weer andere namen te geven. Zeg liever: we hebben grote groepen en kleine groepen. Het is belangrijk dat we als zml-scholen dezelfde taal gaan spreken.
- In gesprek gaan met elkaar over de visie op de doelgroep en het onderwijs voor deze doelgroep. Waarom is de visie zoals die is? En is dat ook actueel? Dit soort vragen moeten we aan elkaar stellen en zo nadenken over de huidige visie. Vroegtijdig kijken; wat komt eraan en wat betekent dit voor onze inrichting van de school? Deze inrichting kan per jaar verschillen.

- De toestroom gaat groter worden. Besturen moeten per school weten wat eraan komt qua leerlingaantallen. Vervolgens zijn de gemeente en het Samenwerkingsverband nodig om vooruit te kunnen sturen.
- De aanbevelingen staan los van deze toestroom: het is van belang dat het directe instructiemodel, traumasensitief onderwijs, en de werkbare principes van de trainingsgroep verder worden doorgevoerd.
- Opvallend daarnaast was dat bij het bespreken van de aanbevelingen ook een aantal andere belangrijke thema's aan bod kwamen, zoals: leerrecht, groei van leerlingpopulatie, en het belang van groei qua fysieke ruimte bijvoorbeeld. Het is van belang om ook het SO te betrekken om vervolgens met elkaar te onderzoeken hoe om te gaan met dit soort thema's. Het liefst in het grote geheel, maar anders in ieder geval op casus niveau.
- Het zou mooi zijn als er school breed gekeken kan worden naar de grootte van de groepen. Idealiter maak je alle groepen kleiner en kijk je vervolgens wat je hierdoor meer kan invoeren qua werkbare principes vanuit de trainingsgroepen en andere aanbevelingen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat dit voor deze doelgroep effectief kan zijn. Als alle groepen kleiner zijn, liefst 8 a 10 leerlingen, definieer je vervolgens als school wie er in de trainingsgroepen zitten. Hier kan Fibbe goed bij ondersteunen. Ook is het van belang om een visie te ontwikkelen wat betreft de inzet van deze trainingsgroepen. En natuurlijk moet daar wel ruimte voor worden gecreëerd.

2. Wat wil je gaan doen?

Acties die genoemd zijn door de scholen:

- Het opzetten van een tussengroep; een kleinere setting. Dit wordt geen IBL setting, maar een kleinere groep. Deze groep is voor leerlingen die gedragsmatig niet per se opvallen maar wel een kleine setting nodig hebben. Nu zitten zij in IBL groepen, maar op die manier is de wens om te gaan experimenteren met het plaatsen van deze leerlingen in een tussengroep.
- Stoppen met het gegeven dat een reguliere groep altijd een bepaald aantal leerlingen bevat (12-15), en IBL groepen die een aantal leerlingen bevat (6-8). Hier zal flexibeler mee omgegaan worden en meer gekeken worden naar de groep leerlingen die binnenkomt en hoe deze verdeeld kan worden.
- Meer samenwerken met het SO om de groep leerlingen die binnen zal komen goed in kaart te brengen. En dit ook ver van te voren goed in kaart brengen.
- gaan bij de Heldring om te kijken naar de methoden van de Trainingsgroepen op deze school. Vervolgens onderzoeken welke aanpassingen mogelijk zijn.

3. En wat heb je hiervoor nodig?

- Als het gaat om wat hiervoor nodig is dan is dit bijvoorbeeld fysieke ruimte en/of personeel. Nu loopt het soms stuk op de randvoorwaarden.

Hoe nu verder; wat wordt de eerste stap?

Begin schooljaar wordt er een bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst zullen SO, VSO en SBO met elkaar in overleg gaan over de groep leerlingen die er in het volgende jaar aan zal komen. Gezamenlijk zal onderzocht worden wat er nodig is voor deze groep leerlingen en hoe dit

vormgegeven kan worden. Tijdens deze bijeenkomst zijn IB-ers (SO), zorgcoördinatoren (VSO), en directeuren (SO en VSO), en betrokkenen van het Samenwerkingsverband aanwezig. Ook naar de langere termijn zal gekeken worden tijdens deze bijeenkomst. Dit is wat de scholen betreft stap één.

Vervolgens zouden een of meer van volgende ideeën verder kunnen worden uitgewerkt

4. Dan inventariseren wat nodig is om kinderen te kunnen plaatsen.
5. Mogelijk een pilot starten en de opbrengsten hiervan terugkoppelen.
6. Een bijeenkomst/studiemiddag zoals vandaag. Liefst twee keer per jaar. Tijdens deze bijeenkomst zouden verschillende thema's kunnen worden besproken.
7. Fibbe bij de verschillende scholen uitnodigen om te vertellen over wat zij doen.

Genoemde tips om dit goed te organiseren:

8. Wellicht alles in een tijdslijn plaatsen.
9. Een data analist betrekken om de data goed in kaart te brengen.
10. TAC betrekken bij de bijeenkomsten. Fijn om ook hier meer de samenwerking te zoeken. En is ook interessant in het kader van de ontwikkeling van de TAC in de toekomst.

Vooruitblik op vervolg aanbevelingen onderzoek:

Vervolg onderzoek en studiemiddag

Wat betreft de voortgang van het onderzoek en de aanbevelingen zullen er twee sporen worden uitgezet:

1. Data verzameling als het gaat om trends en ontwikkelingen rondom de instroom leerlingen op de zml scholen: hier is Yvonne al mee bezig, en zij zal dit eind schooljaar overdragen aan Joanne en Floor. Deze dataverzameling is onder andere ter voorbereiding op de gezamenlijke startbijeenkomst waarover gesproken is op de studiemiddag. Deze bijeenkomst moet nog worden gepland. Dit wordt besproken tijdens het overleg met de bestuurders volgende week.
2. Vervolgens is de volgende vraag van belang: wat wordt er vervolgens met deze data gedaan? Idealiter wordt vervolgens in kaart gebracht wat de doelgroep komt die er binnenkomt op de scholen, en hoe het aanbod op de scholen hier goed op wordt afgesteld. Hierbij is doorvoering van de aanbevelingen van belang. Joanne en Floor zullen in het komende jaar dit proces op de scholen gaan monitoren. Hiervoor volgt nog een plan van aanpak.

Beschikking:

Voorafgaand aan punt 2 zal er een beschikking worden opgesteld door het Samenwerkingsverband. In deze beschikking zal beschreven worden wat er van de scholen verwacht wordt wanneer zij de middelen voor de trainingsgroepen ontvangen. Een belangrijke voorwaarden die zal worden opgenomen in deze beschikking is dat scholen aan de slag gaan met de aanbevelingen en gaan onderzoeken hoe ze (een deel van) deze aanbevelingen gaan doorvoeren. Ellen maakt een eerste opzet voor deze beschikking en Floor en Joanne zullen informatie aanleveren als het gaat om de aanbevelingen. Aan de hand van deze beschikking zullen de scholen een start gaan maken met hoe zij de aanbevelingen gaan doorvoeren in hun school. Joanne en Floor zullen dit proces monitoren. In de beschikking zal ook opgenomen zijn dat het wenselijk is dat er in ieder geval één persoon per school wordt aangewezen die aanspreekpunt is als het gaat om dit proces.

Aanvullende doelen vervolg onderzoek:

Naast het vervolg op het onderzoek en de studiedag zijn er nog een aantal thema's en doelen die zullen worden opgenomen in het plan van aanpak van Joanne en Floor:

1. Het subdoel uit de oorspronkelijke onderzoeksopdracht was: de samenwerking met het praktijkonderwijs versterken en intensiveren in het kader van het versoepelen van de uitstroom naar regulier indien mogelijk. Hierbij gaat het om de wens dat er meer gebruik wordt gemaakt van de voorzieningen van de PrO scholen wanneer een leerling op een zml-school, in het kader van differentiatie, hier een belang bij heeft. Dit sluit aan bij de aanbevelingen van het onderzoek, dat er goed gekeken moet worden naar welke doelgroep er binnenkomt en hoe deze het beste tot zijn recht komt. Wanneer er aan de start van het jaar gekeken wordt naar deze indeling, kan het onderzoeken van deze optie ook worden meegenomen. Het gaat dan om een voorbereidend programma om door te stromen naar PrO-ROC. Joanne en Floor zullen dit meenemen wanneer ze met de scholen in gesprek gaan.
2. Verlengingen vanaf 18 jaar: in verschillende regio's worden verschillende procedures gehanteerd als het gaat om deze groep leerlingen. Sommige Samenwerkingsverbanden geven deze verlengingen nooit af. Sommige Samenwerkingsverbanden geven standaard een TLV af tot 20 jaar, en andere Samenwerkingsverbanden wegen dit af per casus. Het is de vraag wat de reden is dat deze procedures zo verschillen. En in hoeverre heeft de manier van doorstromen naar dagbesteding en werk invloed op deze procedure in de verschillende regio's. Floor en Joanne gaan inventariseren wat de verschillende procedures zijn in de omliggende regio's, en hoe de doorstroom naar werk en dagbesteding verloopt. Zij brengen in kaart wat de onderbouwing is van deze verschillende procedures en wat het effect is voor de doelgroep. Het doel zal zijn om een advies uit te brengen welk beleid hiervoor het meest passend is voor Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen.
3. Versterken doorstroom door ontwikkelingsgerichte dagbesteding: op Nifterlake wordt in dit kader in de vorm van een pilot gekeken in hoeverre het een meerwaarde heeft voor de groep kinderen daar, als er onderwijs wordt toegevoegd aan het aanbod. Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen doet mee aan de pilot. Op dit moment is het Samenwerkingsverband met name aangehaakt op bestuurlijk niveau. Graag zou het Samenwerkingsverband meer inzicht krijgen in wat er precies wordt ingezet tijdens deze pilot en wat de effecten hiervan zijn. Joanne en Floor gaan informatie inwinnen over de pilot, en zullen het Samenwerkingsverband hierover informeren. In het verlengde hiervan zullen zij onderzoeken in hoeverre het interessant is om een dergelijke pilot te doen bij een KDC in Amsterdam.